

יאנוש קורצ'אק, מחנך למופת
ברכה

הכתוב מכון לבנות ולבנים במידה שווה.

הכרת המחנך

"אם לא נחמת בהפסד ארשימה ורצה חזק, לשואא תשתדל בקול רועם להסות את האולת החבורה. יש לך חיוק טוב ואבט סבלני - את תדבר כלל, אולוי יורג'ל בעצמך? חפש את דרכך אמה". כתביס א, ע"א 118.

ימה שנחולץ למחנך -

יטוב לב, חריצות, הכרת חובה, גאילות חסדים, וחרנות.

דת הילד, יאנוש קורצ'אק, ע"א 75.

הכרת הילד

"הגדולים סבורים, שהס מכירים אותנו יפה יפה. מה יש הילד, שאפשר ויהיה בו עניין? יאיו עוזב מעסיס, הכנתו מעטה. כל אחד שוכח, איך היה בילדותו והוא סבור שרק עתה החכים".

ילדות של כבוד, יאנוש קורצ'אק, ע"א 102.

אפשר למצוא בו את באי-כוחם של כל טיפוס בני-האדם ודגמאות של מעשיהם הבלתי-התקנים. משום שהילדים מחקים את החיים, את השיחות, את שאיפות הסביבה שבה נחנכו, משום שגלומים בהם הגעונים של כל היררכים".

ואל-על-פי כן רב הטוב מן הרע. והרע יחולל, מפני שיינח לאדם בשלום יותר משבאלחמה.

עס הילד, יאנוש קורצ'אק, ע"א 334.

הכרת תשתית החינוכית

אמת וצדק. (מוטיב האנימטי) מביאה לידי ביטוי להלכה ולמעשה 4 גישות יסוד: הפיידוצנטריות (הראש את הסמכות ואת המטרה באישיות המחנך - הילד במרכז ההווה החינוכית), הפדגוגית-סוציאלית (ילתקן את העולם - פירוש לתקן את החינוך" כתביס, כרך א', עס הילד, יאנוש קורצ'אק, ע"א 45, החברתית-דמוקרטית (חברת הילדים מושתתת על בסיס דמוקרטי - בחברה זו כל החברים אזרחי שווי זכויות וחובות), החוקתית-משפטית (לחברת הילדים חוקה על פיה כולם פועלים ומחויבים, יתרה על כך, הצדק צריך להעשות ולהראות).

"אלוהים לא ניתן לבס, כי עלובס לעלותו הנפשיכס מתוך מאמץ שבהדידות. מולדת לא ניתן לבס, כי עלובס לעלותה בעמל לבבכס ומחשבתכס. אהבת הבריות לא ניתן לבס, כיוון שאין אהבה ללא סליחה, והסליחה היא עמל וגיעה, משא של אדם חייב להרימו בעצב ידו. אמת ניתן לבס, את הגעגועים לחיים טובים יותר, שאינן אק יהיו אי-פעם, חיי אמת וצדק. אולוי וביאובס געגועים אלה אל האלוהים, המולדת והאהבה. חיי יאנוש קורצ'אק, האנף מורדקוביטש-אולצ'אקובה, ע"א 78.